

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Roberta Telusa.

(-) Waldemar Andzel; (-) Ryszard Bartosik; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Przemysław Drabek; (-) Elżbieta Duda; (-) Ewa Filipiak; (-) Zbigniew Girzyński; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Fryderyk Kapinos; (-) Leonard Krasulski; (-) Maria Kurowska; (-) Marek Kwitek; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Anna Milczanowska; (-) Teresa Pamuła; (-) Marcin Porzucek; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Rychlik; (-) Agnieszka Soin; (-) Marek Suski; (-) Ewa Szymańska; (-) Jacek Świat; (-) Robert Telus; (-) Ryszard Terlecki; (-) Grzegorz Wojciechowski; (-) Tomasz Zieliński.

U S T A W A

z dnia

o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83, 125, 1815 i 2020) w art. 58 w ust. 3a w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) działania związane z zapobieganiem dalszego rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń, nakazane w trybie art. 46 ust. 3 pkt 81 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 29 w ust. 1 w pkt 29 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 30 w brzmieniu:

„30) niecek dezynfekcyjnych, w tym niecek dezynfekcyjnych z zadaszaniem.”;

2) w art. 30 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „20b oraz 28” zastępuje się wyrazami „20b, 28 oraz 30”.

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033 oraz z 2019 r. poz. 125, 730 i 897) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 8 dodaje się ust. 8–10 w brzmieniu:

„8. Odstrzał sanitarny zwierząt jest wykonywany z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawę z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego, ustawę z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, ustawę z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw i ustawę z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1309, 1524, 1696, 1712, 1815, 2166, 2170.

9. Odstrzał sanitarny zwierząt, o którym mowa w ust. 8, odbywa się na podstawie indywidualnego upoważnienia, do którego wystawienia jest zobowiązany odpowiednio zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego, lub dyrektor parku narodowego albo regionalny dyrektor ochrony środowiska, wskazującego w szczególności gatunek i liczbę sztuk zwierzyny przeznaczonych do odstrzału oraz termin ważności upoważnienia.

10. Przy wykonywaniu odstrzału sanitarnego, o którym mowa w ust. 8, stosuje się odpowiednio przepisy o zachowaniu bezpieczeństwa na polowaniach określone w przepisach wydanych na podstawie art. 43 ust. 3.”;

2) w art. 11 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego może wystąpić z wnioskiem do służb, straży lub organów administracji rządowej, w szczególności do właściwego miejscowo komendanta Policji lub Straży Granicznej, lub Państwowej Straży Pożarnej, lub właściwego terytorialnie organu Inspekcji Weterynaryjnej, o udzielenie pomocy pozostającej w zakresie kompetencji tych służb, straży lub inspekcji, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967).

5. Pomoc, o której mowa w ust. 4, polega w szczególności na:

- 1) zabezpieczeniu terenu, na którym odbywa się polowanie, przed nieuprawnionym wstępem osób trzecich;
- 2) wsparciu działań mających na celu poszukiwanie padłych zwierząt, co do których zachodzi podejrzenie, że mogły być nosicielami chorób zakaźnych, o których mowa w art. 2 pkt 21 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 3) kontroli przestrzegania przez osobę uprawnioną do wykonywania polowania, w tym osobę wykonującą odstrzał sanitarny, o którym mowa w art. 8 ust. 8, zasad bioasekuracji.”;

3) po art. 29a dodaje się art. 29b w brzmieniu:

„Art. 29b. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, tryb i kryteria oceny dzierżawców obwodów łowieckich, uwzględniając wymagania prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej

i działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych.”;

4) w art. 32a:

a) w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Łowczy Krajowy – powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa;”;

b) w ust. 6 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) łowczy okręgowy – powoływany i odwoływany przez Łowczego Krajowego po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw środowiska;”;

5) w art. 34 po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a) podejmowanie działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych;”;

6) w art. 42:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem tuszy odstrzelonych zwierząt łownych osoba uprawniona do wykonywania polowania obowiązana jest do przestrzegania zasad bioasekuracji.”;

b) po ust. 10 dodaje się ust. 10a i 10b w brzmieniu:

„10a. Przestrzeganie zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny polega na takim zachowaniu osób uprawnionych do wykonywania polowania, które ma na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt za pośrednictwem odstrzelonych zwierząt łownych lub ich części, lub tych osób, lub w wyniku czynności wykonywanych przez te osoby.

10b. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, zasady bioasekuracji, jakie powinny być przestrzegane podczas polowania lub odstrzału sanitarnego niektórych gatunków zwierząt łownych oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny, mając na względzie zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt za pośrednictwem odstrzelonych zwierząt łownych lub ich części, lub osób

uprawnionych do wykonywania polowania lub w wyniku czynności wykonywanych przez te osoby.”;

- 7) w art. 42aa w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16 w brzmieniu:
„16) celowego utrudniania lub uniemożliwiania wykonywania polowania.”;
- 8) w art. 51 w ust. 1 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:
„7a) nie przestrzega zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, o którym mowa w art. 8 ust. 8, oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny.”;
- 9) w art. 52 w pkt 7 dodaje się przecinek i pkt 8 w brzmieniu:
„8) celowo utrudnia lub uniemożliwia wykonywanie polowania”.

Art. 4. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r. poz. 284 i 1214) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10:
 - a) w ust. 5 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) broni palnej wyposażonej w tłumik huków lub przystosowanej do strzelania z użyciem tłumika huków, z wyłączeniem pozwolenia na broń do celów łowieckich.”;
 - b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
„5a. Broń, o której mowa w ust. 5 pkt 3, posiadana na podstawie pozwolenia na broń do celów łowieckich może być używana wyłącznie do wykonywania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.”;
- 2) w art. 29:
 - a) w ust. 1 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) zarządcom lub dzierżawcom obwodów łowieckich w celu wykonania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.”;
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Świadczenie broni na broń szczególnie niebezpieczną, o której mowa w:
 - 1) art. 10 ust. 5 pkt 1, może być wydane wyłącznie podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz organizatorom kursów, kształcącym w zawodzie pracownika ochrony;

- 2) art. 10 ust. 5 pkt 3, może być wydane wyłącznie podmiotom, o których mowa w ust. 1 pkt 8, w celu wykonania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.”;
- 3) w art. 30 po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu:

„1c. Bronią podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 8, mogą posługiwać się wyłącznie osoby posiadające pozwolenie na broń do celów łowieckich oraz uprawnienia do wykonywania polowania. Osób tych nie dotyczy wymóg zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli są członkami Polskiego Związku Łowieckiego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 45:
 - a) w ust. 1 pkt 8c otrzymuje brzmienie:

„8c) nakazać zarządcom dróg publicznych:

 - a) zamykanie znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt lub
 - b) wykonywanie przeszkód technicznych, w szczególności budowę ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych, lub
 - c) wykładanie mat dezynfekcyjnych, a także ich utrzymywanie po wyłożeniu w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego;”
 - b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Podmiotowi, który poniósł koszty związane z realizacją nakazów, o których mowa w ust. 1 pkt 8a, 8b, 8c lit. c, pkt 8d i 9, przysługuje ze środków budżetu państwa zwrot kosztów faktycznie poniesionych w związku z realizacją tych nakazów.”
 - c) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W przypadku wydania nakazów, o których mowa w ust. 1 pkt 8, 8g, 8i i 8j, właściciele lub posiadacze gruntów, których dotyczą te nakazy, oraz osoby trzecie są obowiązane do powstrzymania się od podejmowania czynności utrudniających lub uniemożliwiających realizację tych nakazów.”;
- 2) w art. 46:
 - a) w ust. 3
 - pkt 8d otrzymuje brzmienie:

„8d) nakazuje zarządcom dróg publicznych:

- a) zamykanie znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt lub
 - b) wykonywanie przeszkód technicznych, w szczególności budowę ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych, lub
 - c) wykładanie mat dezynfekcyjnych, a także ich utrzymywanie po wyłożeniu w stanie zapewniającym skuteczne działanie środka dezynfekcyjnego;”
- po pkt 8k dodaje się pkt 8l w brzmieniu:
- „8l) nakazuje właściwemu nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe wykonywanie na określonym obszarze ogrodzeń ograniczających lub zatrzymujących migrację zwierząt z terenów leśnych;”
- b) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Podmiotowi, który poniósł koszty związane z realizacją nakazów, o których mowa w ust. 3 pkt 8b, 8d lit. c, pkt 8e i 9, przysługuje ze środków budżetu państwa zwrot kosztów faktycznie poniesionych w związku z realizacją tych nakazów.”
 - c) po ust. 3a dodaje się ust. 3b i 3c w brzmieniu:

„3b. W przypadku wydania nakazów, o których mowa ust. 1 pkt 8, 8h, 8j, 8k i 8l, właściciele lub posiadacze gruntów, których dotyczą te nakazy, oraz osoby trzecie są obowiązane do powstrzymania się od podejmowania czynności utrudniających lub uniemożliwiających realizację tych nakazów.

3c. Przepis ust. 3a stosuje się odpowiednio do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w przypadku, gdy poniesione przez niego koszty związane z realizacją nakazów, o których mowa w ust. 3 pkt 8l, nie zostały pokryte ze środków funduszu leśnego zgodnie z art. 58 ust. 3a pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83, 125, 1815 i 2020) ze względu na wyczerpanie się tych środków.”
- 3) uchyla się art. 46c;
 - 4) w art. 47b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku niewykonywania przez dzierżawcę obwołu łowieckiego nakazu, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 8–8b lub art. 46 ust. 3 pkt 8–8c, z przyczyn leżących po jego stronie, dyrektor regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy

Państwowe lub starosta, na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska, powiatowego lekarza weterynarii lub Polskiego Związku Łowieckiego, wypowiada umowę dzierżawy obwodu łowieckiego.”;

- 5) w art. 78 w pkt 5 dodaje się przecinek i pkt 6 w brzmieniu:
„6) udaremnia lub utrudnia wykonanie odstrzału sanitarnego nakazanego przez powiatowego lekarza weterynarii lub wojewodę”;
- 6) w art. 85aa w ust. 1 pkt 21 otrzymuje brzmienie:
„21) art. 45 ust. 1 pkt 8c i art. 46 ust. 3 pkt 8d, będąc zarządcą dróg publicznych, nie zamyka znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt, nie wykonuje przeszkód technicznych, w szczególności budowy ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych lub nie wykłada mat dezynfekcyjnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od dwukrotności do czterokrotności,”.

Art. 6. W ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2019 r. poz. 824) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 20 uchyla się ust. 3;
- 2) uchyla się art. 21c;
- 3) w art. 26 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a tiret trzecie otrzymuje brzmienie:
„– weterynaryjne lub dotyczące bezpieczeństwa żywności, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 lit. b, określone w art. 9, art. 9a ust. 1 i 2, art. 10 ust. 1, art. 11 ust. 1, art. 11a ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1, art. 14 ust. 1, art. 16 ust. 2a, art. 19 ust. 1 i 3, art. 21a ust. 6, art. 21b lub w przepisach wydanych na podstawie art. 8 pkt 2, art. 8b pkt 2, art. 10 ust. 2 pkt 2, art. 11 ust. 2, art. 11a ust. 2, art. 12 ust. 2, art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 2 lub art. 16 ust. 5, lub”.

Art. 7. W ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1398) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 14 w ust. 2:
 - a) w pkt 4 po wyrazach „o których mowa w art. 25 ust. 3” dodaje się przecinek i wyrazy „oraz doraźnych zgrupowań zadaniowych do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25b ust. 1”;
 - b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) wnioskowanie o użycie Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej do wykonywania zadań, o których mowa w art. 25a;”;

2) po art. 25 dodaje się art. 25a–25d w brzmieniu:

„Art. 25a. 1. W przypadku nakazu odstrzału, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967), jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj i skalę zagrożenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, celem ich użycia do odstrzału sanitarnego zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.

2. Dowodzenie doraźnymi zgrupowaniami zadaniowymi, o których mowa w ust. 1, powierzane jest odpowiednio policjantowi, funkcjonariuszowi Straży Granicznej lub funkcjonariuszowi Państwowej Straży Pożarnej wskazanemu przez właściwego miejscowo komendanta odpowiednio Policji, Straży Granicznej lub Państwowej Straży Pożarnej, a w przypadku stworzenia doraźnego zgrupowania zadaniowego złożonego z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej – policjantowi wskazanemu przez właściwego miejscowo komendanta Policji.

Art. 25b. 1. Jeżeli w sytuacji kryzysowej użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające Minister Obrony Narodowej, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z żołnierzy, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, celem użycia ich do odstrzału, o którym mowa w art. 46 ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.

2. Dowodzenie doraźnymi zgrupowaniami zadaniowymi, o których mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach określonych w regulaminach wojskowych i według procedur obowiązujących w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Użycie doraźnych zgrupowań zadaniowych w sytuacji kryzysowej nie może zagrozić zdolności Sił Zbrojnych do realizacji zadań wynikających z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ratyfikowanych umów międzynarodowych.

Art. 25c. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 25a i 25b, odpowiednio policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze używają broni myśliwskiej prywatnej lub użyczonej zgodnie z

przepisami ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r. poz. 284 i 1214).

2. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej i żołnierzy realizujących zadania, o których mowa w ust. 1, ponosi wojewoda.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 25a i art. 25b:

- 1) nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967) dotyczących ryczału;
- 2) policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze współpracują z zarządcą lub dzierżawcą obwodu łowieckiego.

Art. 25d. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 25a i art. 25b, do obowiązków wojewody należy:

- 1) zapewnienie amunicji do broni, o której mowa w art. 25c ust. 1;
- 2) zwrot kosztów transportu, zakwaterowania i wyżywienia doraźnych zgrupowań zadaniowych; zwrot kosztów zakwaterowania lub wyżywienia nie przysługuje w przypadku zapewnienia w miejscu wykonywania czynności bezpłatnego zakwaterowania lub wyżywienia.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 651) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. Uchwały, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dokonujące nowych podziałów województw na obwody łowieckie i zaliczenia tych obwodów do poszczególnych kategorii, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zostaną wydane do dnia 31 marca 2021 r.

2. Podziały województw na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do poszczególnych kategorii dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia 31 marca 2021 r.”;

- 2) w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Umowy dzierżawy obwodów łowieckich obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy obowiązują do dnia 31 marca 2021 r.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. poz. 1214 i 1495) w art. 61 w ust. 8 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) zarządcom lub dzierżawcom obwodów łowieckich oraz członkom Polskiego Związku Łowieckiego posiadającym pozwolenie na broń do celów łowieckich, a także uprawnienia do wykonywania polowania – wyłącznie w zakresie tłumików dźwięku (huku);”.

Art. 10. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 47a ust. 6 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 5 zachowują moc i mogą być zmieniane lub uchylane na podstawie art. 47a ust. 6 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 5.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6 zachowują moc i mogą być zmieniane lub uchylane na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 6.

Art. 11. 1. Budowle wzniesione przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w celach, o których mowa w art. 46 ust. 3 pkt 81 ustawy zmienianej w art. 5, uznaje się za wzniesione w tych celach, jeżeli wojewoda w okresie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy potwierdzi nakaz ich wykonania.

2. Do budowli, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 58 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel wydania ustawy

Głównym celem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt jest usprawnienie działań prowadzonych w ramach likwidowania chorób zakaźnych zwierząt oraz zapobiegania takim chorobom, ze szczególnym uwzględnieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF) i kwestii redukcji populacji dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z powyższym, zmian legislacyjnych wymagają następujące ustawy:

- 1) ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129, z późn. zm.),
- 2) ustawa z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, 1309, 1524, 1696, 1712, 1815, 2166, 2170),
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 1997 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033 oraz z 2019 r. poz. 125, 730 i 897),
- 4) ustawa z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r. poz. 284 i 1214),
- 5) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967).
- 6) ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2019 r. poz. 824).
- 7) ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1398).
- 8) ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 651).
- 9) ustawa z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. poz. 1214 i 1495).

Bezpośrednim powodem podjęcia prac legislacyjnych jest potrzeba uszczegółowienia przepisów prawnych obowiązujących w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz wskazania dodatkowych działań niezbędnych do skutecznego zwalczania chorób zakaźnych zwierząt i zapobiegania rozprzestrzenianiu się takich chorób, szczególnie u zwierząt wolno żyjących (dzikich). Wprowadzane zmiany są konieczne, w szczególności ze względu na potrzebę podjęcia, przez zaangażowane podmioty, dodatkowych działań zmierzających do usprawnienia procesu redukcji populacji dzika na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z uwagi na kluczową rolę tych zwierząt jako rezerwuaru i wektora ASF.

Zmiana w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach

Aktualnie w przepisach przedmiotowej ustawy brak jest przepisów pozwalających na przeznaczenie środków finansowych pochodzących z funduszu leśnego na zapobieganie dalszego rozprzestrzeniania się ASF, w tym w szczególności na wykonanie ogrodzeń ograniczających lub zatrzymujących migrację zwierząt z terenów leśnych. Proponowana zmiana w ustawie o lasach ma na celu umożliwienie przeznaczenia środków finansowych na ten cel. Jednocześnie zmiana zaproponowana w art. 10 projektowanej ustawy ma na celu umożliwienie sfinansowania kosztów ogrodzeń wykonanych przed wejściem w życie przepisów projektowanej ustawy w województwach lubuskim i wielkopolskim, których celem było ograniczenie migracji dzików, w związku z ASF.

Zmiana w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane

Projektowana zmiana dotyczy uproszczenia procedur w zakresie budowy niecek dezynfekcyjnych w ramach dostosowywania gospodarstw do zasad bioasekuracji w związku z występowaniem na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF). Występowanie na coraz większym obszarze kraju wirusa ASF spowodowało zaostrzenie regulacji dotyczących zabezpieczania gospodarstw przed jego rozprzestrzenianiem się. Jedną z inwestycji służących temu celowi jest budowa niecki dezynfekcyjnej.

Przed wjazdami do gospodarstwa, w którym są utrzymywane świny, i wyjazdami z tego gospodarstwa mogą znajdować się niecki dezynfekcyjne utrzymywane w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego. Należy podkreślić, że niecki dezynfekcyjne to nieskomplikowane konstrukcyjnie obiekty, których obszar oddziaływania nie wykracza poza działkę na której są zlokalizowane, zatem nie generują uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości. Z uwagi na powyższe wykonanie tego rodzaju obiektów powinno być zwolnione z konieczności uzyskiwania pozwolenia na budowę.

Zmiana ustawy z dnia 9 czerwca 1997 r. – Prawo łowieckie

W przedmiotowej ustawie proponuje się wprowadzenie następujących zmian:

- 1) Wskazanie odniesienia w przepisach ustawy – Prawo łowieckie do odstrzału sanitarnego zwierząt nakazywanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Przedmiotowa zmiana ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie. Proponuje się aby przy wykonywaniu odstrzału sanitarnego zastosowanie miały – odpowiednio – przepisy o zachowaniu bezpieczeństwa na polowaniach określone w przepisach wydanych na podstawie art. 43 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie. Dodatkowo proponuje się, aby nakazany odstrzał sanitarny zwierząt odbywa się na podstawie indywidualnego upoważnienia, do którego wystawienia będzie

zobowiązany odpowiednio zarządca lub dzierżawca obwodu łowieckiego, lub dyrektor parku narodowego albo regionalny dyrektor ochrony środowiska, wskazującego w szczególności gatunek i liczbę sztuk zwierzyny przeznaczonej do odstrzału oraz termin ważności upoważnienia.

- 2) Wprowadzenie przepisów określających, w sposób wyraźny, możliwość wnioskowania przez dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich o udzielenie wsparcia (pomocy) przez Policję, Straż Graniczną, Państwową Straż Pożarną, ochotniczą straż pożarną czy Inspekcję Weterynaryjną – w sytuacji konieczności przeprowadzenia czynności związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na podstawie przepisów ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Taka pomoc mogłaby polegać w szczególności na: zabezpieczeniu terenu, na którym odbywa się polowanie, przed nieuprawnionym wstępem osób trzecich, wsparciu działań mających na celu poszukiwanie padłych zwierząt, co do których zachodzi podejrzenie, że mogły być nosicielami chorób zakaźnych, czy kontroli przestrzegania przez osobę uprawnioną do wykonywania polowania, w tym osobę wykonującą odstrzał sanitarny, zasad bioasekuracji.
- 3) Wprowadzenie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw środowiska do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych zasad, trybu i kryteriów oceny dzierżawców obwodów łowieckich. Przedmiotowa zmiana ma na celu zapewnienie merytoryczności oraz fachowości w doborze kryteriów, tak ważnych dla ukształtowania prawidłowego działania gospodarki łowieckiej w państwie.
- 4) Zmiana sposobu powoływania i odwoływania Łowczego Krajowego ma na celu na właściwe sprawowanie nadzoru nad Polskim Związkiem Łowieckim, z pominięciem czasochłonnej procedury wyrażania opinii przez Naczelną Radę Łowiecką. Jednocześnie, uwzględniając ww. cel proponuje się zapewnienie udziału ministra właściwego do spraw środowiska oraz Łowczego Krajowego w procedurze powoływania łowczego okręgowego.
- 5) Zmiana w art. 34 ustawy – Prawo łowieckie ma natomiast na celu dostosowanie obecnych zadań Polskiego Związku Łowieckiego do panującej sytuacji epizootycznej w państwie, w szczególności w zakresie ASF, poprzez uzupełnienie katalogu zadań Polskiego Związku Łowieckiego o dodanie zadania polegającego na podejmowaniu działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych.
- 6) Aktualnie w przepisach ustawy Prawo łowieckie nie ma wyraźnego odniesienia do konieczności przestrzegania przez osoby uprawnione do wykonywania polowania zasad bioasekuracji. Z uwagi na powyższe proponuje się wprowadzenie takiego obowiązku w

przepisach ww. ustawy. Przestrzeganie zasad bioasekuracji podczas polowania lub odstrzału sanitarnego oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny polega na takim zachowaniu osób uprawnionych do wykonywania polowania, które ma na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt za pośrednictwem odstrzelonych zwierząt łownych lub ich części, lub tych osób, lub w wyniku czynności wykonywanych przez te osoby. Szczegółowe zasady w tym zakresie zostaną określone przez ministra właściwego do spraw rolnictwa – w drodze rozporządzenia. W ustawie – Prawo łowieckie wprowadzono też sankcję karną za brak przestrzegania przez zobowiązane do tego osoby zasad bioasekuracji w postaci kary grzywny (wykroczenie).

- 7) Aktualnie w przepisach ustawy Prawo łowieckie nie ma przepisów zabraniających celowego utrudniania lub uniemożliwiania wykonywania polowania. Wykonywanie polowań jest działalnością legalną, ściśle określoną przepisami prawa, mającą na celu redukcję liczebności zwierząt łownych w celu m.in. ograniczenia występowania chorób zakaźnych zwierząt, ograniczenia szkód wyrządzanych przez nie w gospodarce rolnej i leśnej. Należy zatem wprowadzić przepisy zabraniające celowego utrudniania lub uniemożliwiania ww. działalności osobom postronnym. Szczególnie istotne znaczenie ma obecnie redukcja populacji dzików, przez ich intensywny odstrzał, w celu ograniczenia ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa ASF. Należy podkreślić, że dziki stanowią kluczowy rezerwuar i wektor tej choroby, a jej wystąpienie na określonym obszarze powoduje starty o charakterze ekonomicznym, społecznym i gospodarczym, zwłaszcza w odniesieniu do podmiotów powiązanych z sektorem wieprzowiny. Wystąpienie ogniska ASF w gospodarstwie utrzymującym świnie powoduje konieczność uśmiercenia całego stada, liczącego niekiedy bardzo dużo świń, w tym macior z prosiętami. Nadmierna populacja dzika na terytorium Polski sprzyja przenoszeniu ASF na teren gospodarstw.

Aktualnie brak podstawy prawnej w przepisach ustawy – Prawo łowieckie nie daje możliwości interwencji służb porządkowych takich jak Policja czy Straż leśna. W celu ograniczenia tego typu działań proponuje się wprowadzić regulację w przepisach art. 42aa ustawy Prawo łowieckie (zakaz celowego utrudniania lub uniemożliwiania wykonywania polowania) wraz z odpowiednią sankcją.

Zmiana ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji i ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

Przedmiotowe zmiany mają na celu umożliwienie używania do wykonywania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt – broni do celów łowieckich wyposażonej w tłumik huku (dźwięku). Aktualnie nie ma możliwości używania przez myśliwych tłumików huku przy wykonywaniu takiego odstrzału. Umożliwi to skuteczny odstrzał dzików, przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka przepłaszania watah (co sprzyja rozprzestrzenianiu się ASF) w związku z ograniczeniem huku towarzyszącego wystrzałowi. Ponadto używanie tłumików huku spowoduje, że odstrzał sanitarny dzików prowadzony w porze nocnej, na terenach zurbanizowanych, stanie się mniej uciążliwy dla mieszkańców. Jednocześnie unijna dyrektywa w sprawie broni palnej nie nakłada żadnych ograniczeń na nabywanie, posiadanie i/lub korzystanie z tłumików dźwięku. Decyzja o zezwoleniu lub zakazie prowadzenia moderatorów dźwięku leży w gestii państw członkowskich. Dyrektywy ptasia i siedliskowa, a także konwencja berneńska, które wymieniają w odpowiednich załącznikach szereg zabronionych narzędzi, nie odnoszą się do tłumików dźwięku. Wskazuje to, że zagadnienie to zostało starannie przemyślane, ale wniosek był taki, że stosowanie tłumików/moderatorów dźwięku nie powinno być ograniczone w ramach prawodawstwa europejskiego i międzynarodowego.

Zmiany zaproponowane w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2019 r. poz. 284 i 1214) mają na celu umożliwienie wykorzystywania przez myśliwych broni wyposażonej w tłumiki huku do wykonywania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Wykorzystanie takiej broni pozwoli uniknąć ryzyka przepłaszania stad zwierząt wynikającego z huku związanego z wystrzałem. Ponadto, ograniczenie huku spowoduje, że odstrzał zwierząt w porze nocnej będzie mniej uciążliwy dla mieszkańców okolic miejsca odstrzału.

Należy podkreślić, że obecne przepisy ustawy o broni i amunicji, w art. 10 ust. 5 pkt 3 zabraniają wydawania pozwoleń na broń wyposażoną w tłumik huku lub przystosowaną do strzelania z użyciem tłumika huku. Proponowana zmiana zakłada dodanie w wymienionym przepisie wyłączenia z tego zakazu pozwolenia na broń do celów łowieckich. Jednocześnie, w proponowanym art. 10 ust. 5a, projekt zakłada ograniczenie możliwości używania takiej broni, uznanej za broń szczególnie niebezpieczną, wyłącznie do wykonywania odstrzału sanitarnego z nakazu wydanego na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Oprócz wyżej wskazanych zmian umożliwiających wydawanie pozwoleń na broń wyposażoną w tłumik indywidualnym myśliwym, projekt zakłada wprowadzenie możliwości posiadania broni przez zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich na podstawie

świadectwa broni, które ważne jest na okaziciela wraz z legitymacją osoby dopuszczonej do posiadania broni. W związku z tym, wprowadza się zmianę w art. 29 ust. 1 w postaci dodania do katalogu podmiotów, którym może być wydane świadectwo broni, zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich, przy czym ograniczono możliwość wydania takiego świadectwa wyłącznie do celu wykonania odstrzału sanitarnego.

W celu umożliwienia wydania wymienionym podmiotom świadectwa broni na broń szczególnie niebezpieczną w postaci broni wyposażonej w tłumik huków lub przystosowanej do strzelania z użyciem tłumika huków, wprowadzono w art. 29 ust. 2 odpowiednie wyłączenie z ogólnego zakazu wydawania pozwoleń na taką broń.

Jednocześnie, przedmiotowa zmiana wymagała również dodania w art. 30 ust. 1c, który reguluje zasady dopuszczenia do posługiwania się bronią posiadaną przez zarządców lub dzierżawców obwodów łowieckich. Przepis zakłada, że do posługiwania się taką bronią mogą być dopuszczone osoby posiadające pozwolenie na broń do celów łowieckich, uprawnienia do wykonywania polowania oraz będące członkami Polskiego Związku Łowieckiego.

W związku z faktem, że tłumiki huków (dźwięku) są objęte obrotem specjalnym, regulowanym przepisami ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. poz. 1214 i 1495), w celu umożliwienia ich nabywania myśliwym i podmiotom łowieckim, w projekcie wprowadzono również zmiany do art. 61 ust. 8 tej ustawy. Przepis ten reguluje zasady sprzedaży wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, natomiast zgodnie z częścią IV, rozdział WT XIV pkt 1 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie klasyfikacji rodzajów materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, na których wytwarzanie lub obrót jest wymagane uzyskanie koncesji (Dz.U. z 2019 r. poz. 1888), tłumik dźwięku jest takim wyrobem.

Wiele państw członkowskich UE, takich jak Austria, Estonia, Finlandia, Francja, Irlandia, Łotwie i Szwecji – zezwala na korzystanie z moderatorów dźwięku i są one szeroko stosowane. Prawo w niektórych państwach, takich jak Dania, Norwegia, Szwajcaria czy Wielka Brytania, zaleca nawet korzystanie z moderatorów tłumików dźwięku.

Zmiana ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt

W przedmiotowej ustawie proponuje się wprowadzenie następujących zmian:

- 1) Z uwagi na aktualną sytuację epizootyczną w zakresie ASF proponuje się rozszerzenie katalogu nakazów, które powiatowy lekarz weterynarii może wydać w drodze rozporządzenia (aktu prawa miejscowego) na obszarze danego powiatu w przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania o możliwość nakazywania zarządcom dróg publicznych zamykania znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt oraz wykonywania przeszkód technicznych, w szczególności budowy ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych. Przedmiotowe działania mają na celu ograniczenie migracji zwierząt, a w szczególności dzików, z obszarów występowania ASF na tereny wolne od tej choroby. Ograniczenie przemieszczania się dzików przy wykorzystaniu już istniejącej infrastruktury drogowej pozwoli także na utrzymanie gęstości populacji dzików na odizolowanym obszarze i zwiększy efektywność działań pozwalających na eliminację choroby z tego obszaru. Analogiczne kompetencje proponuje się przyznać wojewodzie – na obszarze województwa.
- 2) W przypadkach wydania nakazów (w drodze aktów prawa miejscowego) – odpowiednio przez wojewodę lub powiatowego lekarza weterynarii – dotyczących w szczególności odstrzału sanitarnego zwierząt, odłowu zwierząt łownych, poszukiwania padłych zwierząt czy też transportu zwierząt lub ich zwłok do określonych miejsc, a także wykonania ogrodzeń, proponuje się wprowadzenie regulacji, która zobowiązywać będzie właścicieli lub posiadaczy gruntów, których dotyczą te nakazy, oraz osób trzecich do powstrzymania się od podejmowania czynności utrudniających lub uniemożliwiających ich realizację. Ma to szczególne znaczenie przy realizacji zadań związanych ze zwalczaniem i ograniczaniem rozprzestrzeniania się ASF, które wymagają niekiedy konieczności ich realizacji na gruntach prywatnych, w postaci np. poszukiwania i usuwania ze środowiska naturalnego zwłok padłych dzików, które stanowią kluczowy rezerwuar ASF. W przypadku choroby zakaźnej szczególnie istotne jest aby wszystkie podejmowane działania były realizowane bez zbędnej zwłoki. Proponowany przepis powoli na ograniczenie działań utrudniających zwalczanie chorób zakaźnych, w tym ASF.
- 3) Z uwagi na aktualną sytuację epizootyczną w zakresie ASF proponuje się rozszerzenie katalogu nakazów, które wojewoda – na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii – może wydać w drodze rozporządzenia (aktu prawa miejscowego) na obszarze danego województwa, w przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania, o możliwość nakazania właściwemu

nadleśniczemu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe wykonania na określonym obszarze ogrodzeń ograniczających lub zatrzymujących migrację zwierząt, w szczególności dzików, z terenów leśnych. Co do zasady, w przypadku gdy ww. nakaz będzie miał na celu zapobieganie dalszemu rozprzestrzenianiu się ASF, środki na jego realizację zostaną pokryte ze środków funduszu leśnego, zgodnie z przewidzianą nowelizacją ustawy o lasach.

- 4) Dodatkowo ustawę o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt uzupełniono o stosowne sankcje karne (za utrudnianie lub udaremnianie wykonania odstrzału sanitarnego) oraz kary administracyjne (dla zarządcy dróg publicznych, który – wbrew nakazowi powiatowego lekarza weterynarii lub wojewody – nie zamyka znajdujących się w pasach drogowych przejść dla zwierząt lub nie wykonuje przeszkód technicznych, w szczególności budowy ogrodzeń lub zabezpieczeń technicznych).

Zmiana w ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego

Proponowana zmiana ma na celu zniesienie ograniczeń co do możliwości wprowadzania na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących z zakładów zatwierdzonych, które korzystają z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. *ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego* (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14), w zakresie konstrukcji, rozplanowania i wyposażenia zakładów.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami ww. ustawy produkty pochodzenia zwierzęcego pochodzące z zakładów zatwierdzonych, które korzystają z krajowych środków dostosowujących, o których mowa w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 853/2004 w zakresie konstrukcji, rozplanowania i wyposażenia zakładów oraz produkty z nich wyprodukowane mogą być wprowadzane na rynek tylko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej rozporządzenie (WE) nr 853/2004 nie przewiduje możliwości ograniczenia przez przepisy krajowe wprowadzania do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego wytwarzanych w zakładach spełniających określone w nim wymogi wyłącznie do rynku krajowego. Nawet jeśli państwa członkowskie, zgodnie z art. 10 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 853/2004, dostosowują w prawie krajowym pewne wymogi określone w załączniku III do tego rozporządzenia, mogą to uczynić bez uszczerbku dla celów tych rozporządzeń, między innymi zapewnienia funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Mając na uwadze powyższe w proponowanej zmianie proponuje się uchylene art. 20 ust. 3 i art. 21c ww. ustawy oraz odpowiednie dostosowanie jej art. 26 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret trzecie (kary administracyjne), poprzez wykreślenie odniesienia do uchylanego art. 21c.

Zmiana w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym

Przedmiotowa zmiana wprowadza narzędzia pozwalające na realizację odstrzału sanitarnego nakazanego przez wojewodę w drodze aktu prawa miejscowego (rozporządzenia) zwierząt wolno żyjących na danym terenie w sposób efektywny i skuteczny, w formule działania doraźnych zgrupowań zadaniowych.

Zgodnie z tym rozwiązaniem, o ile jeżeli jest to niezbędne ze względu na rodzaj i skalę zagrożenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej lub funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, celem ich użycia do odstrzału sanitarnego zwierząt wolno żyjących (dzikich) na określonych obszarach.

Dodatkowo, o ile w sytuacji kryzysowej użycie innych sił i środków jest niemożliwe lub może okazać się niewystarczające Minister Obrony Narodowej, na wniosek wojewody, może przekazać do jego dyspozycji doraźne zgrupowanie zadaniowe sformowane z żołnierzy, którzy posiadają uprawnienia do wykonywania polowania, celem użycia ich do ww. odstrzału sanitarnego.

Podczas realizacji takiego odstrzału odpowiednio policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze będą używać broni myśliwskiej prywatnej lub użyczonej, a wojewoda zapewni amunicję do ww. broni oraz dokona zwrotu kosztów transportu, zakwaterowania i wyżywienia doraźnych zgrupowań zadaniowych.

Ponadto, policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej i żołnierze będą obowiązani do współpracy z zarządcą lub dzierżawcą obwodu danego łowieckiego podczas realizacji ww. odstrzału sanitarnego.

Zmiana w ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw

Nieprzyjęcie przez sejmiki województw uchwał w sprawie podziału województw na obwody łowieckie do dnia 31 marca 2020 r. może skutkować czasowym zniesieniem obwodów łowieckich na terenie całego kraju, wstrzymaniem prowadzenia racjonalnej gospodarki łowieckiej, w tym gospodarowania populacjami zwierzyny powodującej zagrożenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych oraz powodującej znaczne szkody w uprawach

i płodach rolnych a także koniecznością szacowania szkód i wypłaty odszkodowań za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez zwierzęta łowne ze środków Skarbu Państwa. Informacje o możliwości wystąpienia ww. zagrożeń napływały do ministra właściwego do spraw środowiska m.in. ze strony marszałków województw. Koniecznym zatem jest wprowadzenie projektowanej zmiany w ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw w celu zapewnienia dzierżawcom i zarządcom obwodów łowieckich ciągłości działań w zakresie prowadzenia gospodarki łowieckiej oraz dalszego prowadzenia intensywnego odstrzału dzików w celu ograniczenia ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa ASF.

Przewidywane skutki społeczne, finansowe, gospodarcze, finansowe i prawne

Nadmierne zagęszczenie populacji dzików wpływa na rozprzestrzenianie się wirusa ASF, co powoduje ogromne straty dla polskiej gospodarki. Każdy przypadek w nowym miejscu powoduje konieczność utworzenia stref restrykcji, co wiąże się ograniczeniami w hodowli świń i eksporcie mięsa. W przypadku przedostania się wirusa ze środowiska naturalnego do hodowli świń – powoduje konieczność uśmiercenia całego stada, co dla hodowcy stanowi ogromną stratę. Analiza dochodzeń epizootycznych prowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną w ogniskach choroby w gospodarstwach utrzymujących świnię niejednokrotnie wskazuje, że prawdopodobnym źródłem zakażenia świń było przeniesienie wirusa, często niezawinione przez hodowcę, ze środowiska naturalnego – a więc w szczególności z lasu – od dzików. Szacuje się, że koszt jednej akcji polegającej na zastosowaniu projektowanego w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym art. 25a – 25d wyniesie około 5 mln zł. Na koszt takiej akcji składać się będą następujące czynniki:

Koszt amunicji do broni – zakłada się cenę 1 kuli – 15 zł,

Koszt transportu – średnio zakłada się 50 zł,

Koszt zakwaterowania – średnio zakłada się – 150 zł,

Koszt wyżywienia – średnio zakłada się 30 zł.

Zakładając, że w jednej akcji weźmie udział 2 000 żołnierzy, policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, w trakcie akcji odstrzelonych zostanie 2 000 dzików, do odstrzału pojedynczego dzika użyte zostaną 2 kule, zaś czas odstrzału wyniesie 2 tygodnie, szacunkowy koszt akcji wyniesie ok. 5,2 mln zł.

Ograniczenie populacji dzika stanowi więc aktualnie kluczowy element zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się ASF. Wejście w życie proponowanych przepisów będzie miało pozytywne skutki społeczne i gospodarcze, a także finansowe, w szczególności dla podmiotów sektora wieprzowiny, a w dalszej perspektywie – również dla budżetu państwa.

Źródła finansowania

Finansowanie skutków przedmiotowego projektu ustawy odbywa się będzie, co do zasady ze środków budżetowych, w tym z budżetu wojewodów, z rezerwy przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej oraz z funduszu leśnego.

Przedmiotowa ustawa nie będzie miała wpływu na budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Projektowana ustawa nie będzie dotyczyć praw i obowiązków mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. W związku z powyższym nie będzie miała bezpośredniego wpływu na ww. podmioty.

Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Na podstawie projektowanej ustawy, poprzez nowelizację przepisów ustawy – Prawo łowieckie, przewiduje się wydanie dwóch aktów wykonawczych na podstawie:

- 1) art. 29b – gdzie wprowadza się upoważnienie dla ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych zasad, trybu i kryteriów oceny dzierżawców obwodów łowieckich, uwzględniając wymagania prowadzenia prawidłowej gospodarki łowieckiej i działań mających na celu zwalczanie i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt łownych;
- 2) art. 42 ust. 10b – gdzie wprowadza się upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia, w drodze rozporządzenia, zasad bioasekuracji, jakie powinny być przestrzegane podczas polowania lub odstrzału sanitarnego niektórych gatunków zwierząt łownych oraz przy wykonywaniu czynności związanych z zagospodarowaniem pozyskanej zwierzyny, mając na względzie zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt za pośrednictwem odstrzelonych zwierząt łownych lub ich części, lub osób uprawnionych do wykonywania polowania lub w wyniku czynności wykonywanych przez te osoby. W przedmiotowym akcie prawnym proponuje się uwzględnić następujące zasady bioasekuracji (uzależnione od obszaru występowania ASF) dotyczące pozyskiwania dzików w ramach polowania lub odstrzału sanitarnego, w postaci m.in.: nakazu: mycia i odkażania obuwia po wyjściu z

łowiska oraz nakazu podjęcia czynności niezbędnych do inaktywacji wirusa na sprzęcie i odzieży używanej podczas polowania lub odstrzału sanitarnego, dokonywania patroszenia dzików (o ile to dozwolone w łowisku) na folii lub innym, nieprzepuszczalnym materiale, odkażania miejsca patroszenia, środkiem biobójczym w stężeniach i w czasie określonym przez producenta, umieszczania patrochów i materiałów, na których dokonano patroszenia w szczelnym, plastikowym pojemniku lub worku, odkażania dłoni i obuwia, po wykonaniu wyżej wymienionych czynności, odpowiedniego uszczelnienia środków transportu, w celu zapobiegania możliwości wyciekania krwi lub przewożenia tusz dzików w szczelnych pojemnikach nadających się do mycia i odkażania czy wyłożenia środków transportu materiałem jednorazowego użytku lub materiałem wielorazowego użytku nadającym się do skutecznego czyszczenia i odkażania, itp.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.